

Migrációs aktualitások

Új menekültkezelési tendenciák és változások a balkáni útvonalon

**Migrational actualities – New asylum tendencies and changes on
the Balkan route**

Hajduk Dániel

doktorandusz
Nemzeti Közsolgálati Egyetem,
Hadtudományi Doktori Iskola
hajduk.daniel.janos@gmail.com

Absztrakt

Cél: A közelmúltban számos, a nemzetközi politikai folyamatokat és hazánkat is befolyásoló változás ment végbe az Európát érintő mind legális, mind pedig illegális migrációt tekintve.

Módszertan: Mindez indokoltá teszi a jelenlegi tendenciák áttekintését az aktuális menekültkezelési trendek és azok nemzetközi hatásainak elemzésével.

Megállapítások: A megváltozott nemzetközi környezetben a migráció egyre inkább komplexebb és látenciába húzódó jelleget ölt, mindemellett alkalmas-sá vált, hogy az egymással konkuráló államok hibrid hadviseléses tevékenységének eszköze legyen.

Érték: Az aktív migrációs dinamikák jelenlegi nemzetközi hatásmechanizmusának ismerete a meglehetősen heterogén képet mutató hatályos tagállami és uniós menekültügyi politikák mérlegelését és mielőbbi harmonizációját sürgeti.

Kulcsszavak: migráció, hibrid hadviselés, EU, balkáni útvonal

Abstract

Aim: In the recent past multiple changes went through which had an effect not only on the international politics but also on Hungary impacting the both legal and illegal migration which goes through Europe.

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2025. 01. 20. Átdolgozás: 2025. 02. 05.
Elfogadás: 2025. 02. 07.

Methodology: All of this justifies the review of current tendencies by analysing current trends in refugee management and their international effects.

Findings: In that changed international environment migration has become even more complex and gained even more latency, and beside that it has also become a viable instrument for state's hybrid warfare activity.

Value: Knowledge of the current international impact mechanism of the active migration dynamics calls for consideration and the earliest possible harmonization of the rather heterogeneous present asylum policies of the Member States and the EU.

Keywords: migration, hybrid warfare, EU, Balkan route

Bevezetés

Habár a 2015-ben hazánkat is teljes nagyságában elért migrációs hullám a foganatosított kormányzati intézkedések, illetve a koronavírus-járvány következtében némileg visszább szorult, a migrációs nyomás lényegében azóta is konstans. Az Európai Unióba hosszabb távú tartózkodási céllal érkező legális migráció immáron tizedik éve hárommillió fő feletti (URL1). A migráció mint az EU-ban a szervezet megalakulása óta jelenlévő – mikor kormányközi, mikor pedig szupranacionális szinten kezelt – téma csak 2015-öt követően vált valódi prioritássá. A célországok a problémakör súlyosbodása óta, lényegében változatlanul a kontinens nyugati és északi fejlettebb országai, azonban az odáig vezető útvonalak, valamint az útvonalakra eső tranzitországok már jóval változékonyabbak. Ebből kifolyólag, napjaink meglehetősen volatilis nemzetközi környezetében, az alapesetben is nagy amplitúdóval bíró migráció az egyes tagországok biztonsági apparátusaira is változó nagyságrendű nyomást gyakorol. Ezen nyomásra a különböző kormányzatok sajátos bel- és külpolitikai érdekeiknek megfelelően eltérő migrációs stratégiák mentén igyekeznek választ találni. A megoldási stratégiák közül újszerűnek és az európai kontinensen unortodoxnak tekinthető az a megközelítés, hogy az egyes harmadik országból származó állampolgárok státuszkérelmeik elbírálását egy, a célország határain kívüli menekülttáborban legyenek kötelesek megvárni. A gyakorlatban egyelőre kizárólag Olaszország által kezdeményezett eljárásrend bevezetése, többek között Németországban és az Európai Unióból már kivált Egyesült Királyságban is reális opcióként merült fel (Lowen, 2024).

Annak ellenére, hogy az egyes tagországok határain rögzített legális határátlépések, illetve a felderített illegális átlépési kísérletek számai statisztikailag

alacsonynak tekinthetőek (URL2), a célországokban megjelenő új menekültek száma viszonylag mégis stagnáló képet mutat (URL3). Ennek egyedüli magyarázata az egyre professzionálisabb illegális migráció okozta látencia. A korábbiakban megszokott, hazánkat is érintő klasszikus balkáni útvonalon több, trendszerű változás is azonosítható volt az elmúlt időszakban. A déli határtérségben 2023 októberében bevezetett fokozott szerb rendőri jelenlét (URL4), valamint Horvátország Schengen-zónához történt csatlakozása (Masterson, 2023) eredményeképp látványos módosulások mentek végbe az útvonalak tekintetében. Mindennek eredményeképp a nyugat-balkáni útvonal Horvátország irányába tolódott és ily módon még „nyugatibb” lett. A közelmúlt azonban nem csupán az útirányok, de az alkalmazott módszerek aspektusában is detektálható változásokat hozott. A viszonylag stabil piaci keresletre épülő, európai irányú embercsempészet mára a szervezett bűnözés egyik legköltséghatékonyabb iparágává nőtte ki magát (URL5). A több EU-s országban is relatív kis büntetési tétel kockázatáért cserébe ugyanis egy olyan kiemelkedően jövedelmező üzleti lehetőség nyílik meg a nemzetközi bűnözői körök számára, mellyel több klasszikus szervezett bűnözői tevékenység (kábitószerek és fegyverkereskedelem, pénzmosás, terrorizmus stb.) is párhuzamosan folytatható. Mindez a hazánkat is aktívan érintő európai embercsempészet módszereinek evolválódását és szofisztikálódását eredményezte, ami az illetékes európai rendvédelmi szervek eljárásrendjeinek gyors adaptációját és legalább hasonló mértékű fejlesztését sürgeti.

Az egyre komplexebb jelleget öltő és látenciába húzódó legális és illegális migráció az EU-n kívüli nemzetközi politika szintjén is mindennek következtében folyamatos napirendi téma. Tekintve, hogy a tranzit- vagy célországgént érintett államokat a nemzetközi migráció elsősorban biztonsági és adminisztratív, másodsorban pedig szociális és anyagi terhek és kihívások elé állítja, nagyban nehezíti normál, külső befolyástól mentes működésüket. Ezt felismerve a nemzetközi migráció befolyásolásával, más (ellenérdekelt) államok teher alá helyezésével, a 21. század poliarchaikus nemzetközi közegében több állam is igyekszik afféle hibrid tevékenység révén érvényt szerezni saját nemzeti ambícióinak (Boda, 2023a).

Aktuális helyzetkép

Az Európai Uniót, s benne hazánkat is érintő migrációban 2017-től kezdődően folyamatos növekedés tapasztalható. A továbbra is tranzitországnak számító Magyarországon a 2022-es év a COVID miatt feltorlódott tömegek révén egy kiugróan magas értéket hozott, ami után 2023-ban egy kisebb visszaesés

figyelhető meg, de még ezzel együtt is folyamatosan emelkedő tendenciáról beszélhetünk. A közelmúlt statisztikáira pillantva látható (URL6), hogy a fentebb említett 2023. őszi, szerb hatósági intézkedések azonnali hatást gyakoroltak országunk migrációs terheltségére, azonban 2024-ben egy óvatos, de annál biztosabb növekedés, afféle „visszarendeződési szándék” is megmutatkozott a hivatalos számadatokban.

A közelmúltbéli Schengen-csatlakozások eredményeképp a klasszikus nyugat-balkáni útvonal Horvátország és Bosznia irányába a térképen technikailag „balra” tolódott. Hasonló tematika mentén az aktuális közel-keleti konfliktus is bizonyos értelemben egyre inkább közelebbé vált/válik. Habár jelenleg Budapesten sem a Nyugati pályaudvar, sem pedig a Keleti pályaudvar nem terhelt migrációs és közrendészeti szempontból, mint mondjuk 2015-ben volt (Sebestyén, 2015), a helyzet ugyanakkor mégsem teljesen megnyugtató. A két, egymástól látszólag távol eső folyamat között igencsak potenciális kapcsolatot képezhet az az ENSZ szakosított szervének aktuális adatai szerinti 5,9–6 millió fős palesztin menekülttömeg (URL7), amelynek közel egyharmada jelenleg Gázában, Ciszjordániában, Jordániában, Libanonban és Szíriában tartózkodik. Akárcsak a konfliktus elhúzódása, vagy területi kiszélesedése, esetleg további eszkalációja ezen tömegek Európa irányába való azonnali megindulását eredményezheti. Szokás a Balkánt – a délszláv háborúra való evokálással – Európa puszkaporos hordójaként említeni. Ezen analógia mentén a tágan értelmezett Közel-Kelet viszont nem csupán a MENA¹ régió, de talán az egész bolygó kőolajos hordója lehet. Továbbá tekintve, hogy a térségben, mostanság nem csak olaj, de tűz, illetve tüzerő is akad jócskán (Harisi, 2024), a régió vonatkozásában egy igencsak gyúlékony és tűzveszélyes elegyről beszélhetünk, különösképpen az olyan aktuális események tükrében, mint például a Benjamin Netanjahu, izraeli miniszterelnök elleni elfogatóparancs kiadása (Széf, 2024), vagy a szíriai Aszad-rezsim bukása (Salem & Enrahim, 2024).

Menekültkezelési tendenciák az EU-ban

A külső határok védelmének erősítése

Az elmúlt időszakban a nemzetközi sajtóban számos olyan hír látott napvilágot, mely vagy a határvédelmek megerősítéséről (Stroud, 2024) (humánkapacitás-fejlesztés, fizikai védelmi fejlesztések, például kerítés és kamerarendszer),

---

1 Middle East and North Africa – Közel-Kelet és Észak-Afrika.

vagy a Schengen zónán belüli egyes határok ellenőrzésének ideiglenes visszavezetéséről szolt (URL8). Mindez arra enged következtetni, hogy bár a legutóbbi Schengen-csatlakozások mindenképpen pozitív fejleményként üdvözlendő események, a zóna bővülésével párhuzamosan a térségben egyfajta sporadikus heterogenizáció is megfigyelhető az övezet külső határait érő permanens, első-sorban illegális migrációs terhelés mellett.

A harmadik országokkal való együttműködések fejlesztése

Az EU mint egységes szerv és tagállamai külön-külön is egyre szorosabb és többoldalú együttműködések alakítanak ki (kibocsátó és tranzit) harmadik országokkal a migráció kezelése érdekében. E törekvés magában foglalja a különböző kapacitásépítési és -fejlesztési együttműködések [például határőri képzések támogatása (URL9), humanitárius segélyek (URL10), a migrációs „push” faktorok egyéb módú minimalizálása], illetve a visszafogadási megállapodások létrehozását is (Nucita, 2024). Fontos megjegyezni, hogy az EU továbbra is az afrikai kontinens egyik kiemelt prioritású partnerének számít, többek között az olyan világpolitikai nagyhatalmak mellett, mint Kína vagy Oroszország (García-Herero, 2024).

A menekültügyi eljárások gyorsítása

Napjainkban számos EU-s ország törekszik a menekültügyi eljárások gyorsítására (URL11) annak érdekében, hogy csökkentse az egyes menekültügyi eljárások alatt álló személyek számát, valamint az eljárások lefolytatásából fakadó költségeket. Az elsődleges cél, hogy az országban ténylegesen tartózkodók valamilyen módon ellenőrizve, regisztrálva és adminisztrálva legyenek, és jelenjenek meg a hatósági nyilvántartásokban. Az országba érkezők regisztrálásakor az illetékes hatóságok felelőssége az adott személyek ellenőrzése a rendelkezésre álló tagállami és uniós adattárakban. Ezen ellenőrzés azonban időigényes. Amennyiben azonban a menekültügyi eljárásokat és az azokhoz kapcsolódó biztonsági ellenőrzéseket a hatóságok a beérkező státuszkérelmek mennyisége okán, a működőképességük fenntarthatósága miatt felgyorsítják, azok értelemszerűen kevésbé lesznek mélyrehatók. A megnövekedett menekültügyi és egyéb státuszkérelmek tehát az illetékes hatóságoknál dolgozók kapacitásainak végessége miatt felszínesebb eljárásokhoz vezethetnek. Egy adott ország migrációs szempontból való „elárasztása” adott esetben olyan terhet eredményezhet, melyet a normál ügyviteli rendű bürokrácia már nem bír el, közvetve biztonsági kockázatokat hordozva magában.

Abban az esetben, amikor az adott állam illetékes hatósága kizárólag hosszú, akár több hónapos várakozási időt követően tud időpontot adni a menekült/vízumkérelmek beadására, aktivizálódik a „visa shopping” jelensége (Gualdi, 2024). A kifejezés arra utal, hogy amennyiben az egyik Schengen-tagállamnál túl hosszú lenne a belépést legalizáló dokumentum kérvényezése, akkor a beutazni kívánó a célország helyett egy szomszédos ország intézményeinél nyújtja be igényét, és amennyiben azt rövid időn belül megkapja jogosan léphet be a Schengen-zónába. Mihelyst belépett a jellemzően határellenőrzésektől mentes övezetbe, az illető eltűnik a hatóságok látóköréből és eredeti célországa felé veszi az irányt. Az ilyesfajta túltartózkodásos visszaélésekre jellemzően tanulói vagy munkavállalói vízumokkal kerül sor.

A visszatérési politikák szigorítása

Az EU a biztonságosnak minősített harmadik országokba történő visszatérés elősegítése érdekében szigorítani igyekszik visszatérési politikáit. Ez többek között magában foglalja az EU-n kívüli visszatérési központok létesítését, a kiutasítások megkönnyítését, valamint a visszatéréshez kapcsolódó támogatások csökkentését is (Hess, 2024). Mindez különösen erősödő tendencia napjainkban, az aktuális szír események tükrében ugyanis több európai állam is megszüntette a szír menekültkérelmek befogadását (Bell et al., 2024).

Egy másik aktuális és meglehetősen új menekültkezelési eljárásrend az olasz–albán modell. Az ötlet, miszerint az országba érkező migránsokat azonosításuk vagy menekültkérelmük elbírálása idejére egy, az ország (és az EU) területén kívüli menekülttáborban helyezik el, igen széles tagállami érdeklődésnek örvend (Domján, 2024). Noha az albániai Shengjinben és Gjaderben működtetett táborok egyelőre jogi és igazságügyi problémák miatt csupán kapacitásuk (3000 fő) töredékén funkcionálnak (Molnár, 2024), a kezdeményezést az Európai Unió Bizottságának elnöke, Ursula von der Leyen nagyon is üdvözlendőnek, Rómát pedig a menekültkezelésben úttörőnek tartja (SL, 2024).

Szofisztikálódó módszerek és növekvő látencia

Annak ellenére, hogy az Európai Unió tagállamait érő migráció 2023 novemberét követően statisztikailag csökkenő tendenciát mutat, mégsem jelenthető ki egyértelműen, hogy az illegális migráció alábbhagyott. Először is mindenképpen fontos leszögezni, hogy előbbi megállapítás kizárólag a hivatalos statisztikákra vonatkozik (tagállami és Frontex), melyek egyedül a határvédelmi

erők által detektált és regisztrált eseteket reprezentálják. Kiemelendő továbbá, hogy ezeket a számadatokat valószínűleg tovább árnyalja az a fajta tagállami és uniós politikai nyomás, mely a 2023-ban és 2024-ben az illegális migráció elleni küzdelemre fordított összegek hatékony felhasználását igyekszik minél jobban alátámasztatni az illetékes határvédelmi hatóságokkal (MMC & PRAB, 2024). Ezen források, illetve az eredményüképp megvalósult beruházásoknak és határőrizeti intézkedéscsomagoknak köszönhetően az EU-ba való jutás az illegálisan próbálkozók számára még inkább megnehezült, ezáltal a többséget képező „általános” illegális migráns számára az embercsempészek által nyújtott szolgáltatások igénybevétele szinte elkerülhetetlen lett. Tekintve, hogy Szíriát leszámítva a kibocsátó országok változatlan push faktorainak köszönhetően az EU-ba való illegális (legális) bejutás igénye, az embercsempész-szolgáltatások piaca továbbra is konstans népszerűségnek örvend, az e tevékenységet folytató szervezett bűnözői körökhöz jelentős profit áramlik. Mindez nem csupán a klasszikusan nem embercsempészzel foglalkozó szervezett bűnözői csoportokat is az „iparágba” csábítja, de az általuk folytatott embercsempészesi módszerek szofisztikálódását is eredményezi (Siviero, 2024), ami tovább erősíti a tevékenység látens jellegét.

Az egyre professzionálisabb módszerek között külön említést érdemel a hamis/hamisított EU-s tagállami dokumentumok használatának előretörése az unió területére való belépéshez (Ljubas, 2024). Jellemzően ezen módszer költségessége miatt inkább a transznacionális bűnözők kedvelt eszközeként volt ismert (URL12).

Az illegális migrációban új trendként azonosítható az irregularitás előtérbe kerülése (URL13). Jellemző ugyanis, hogy az illegális határátlépéseket követően a tagországokba érkező migránsok a korábbiakban tapasztalt rejtőzködő magatartás helyett inkább azonnal megkeresik a hatóságokat és valamilyen státuszért folyamodnak. Ennek oka a fentebb már ismertetett intézményi túlterheltség, melyre apellálva, a migránsok számára adódik a lehetőség, hogy az elhúzó eljárásuk lefolytatása alatt egyrészt „szabadon” mozoghatnak a Schengen-zónán belül, másrészt tartózkodásuk is legalizált a hatóságok előtt egy lehetséges közterületi igazoltatás esetén. Ily módon egy Schengen-határországba való belépést és státusz/menekültügyi kérelem beadását követően, könnyedén el tudnak tűnni a hatóságok látóköréből és folytathatják útjukat a jellemzően nyugatabbra/északabba található célországok irányába. Mindez a menekülttáborba érkezők, vagy a hatóságok által odaszállítottakra is igaz, ugyanis valamennyi EU-s menekülttábor nyitott, onnan a menekültek bármikor távozhatnak.

A migráció mint hibrid „fegyver”

Napjaink nemzetközi migrációjának meglehetősen komplex és kurrens biztonsági kihívása egy olyan megváltozott nemzetközi környezetben fejt ki hatásait, amelyben az államok közötti konfliktusok gyakran a konvencionális háború szintje alatti hibrid háború formájában valósulnak meg. A hibrid háború lényegében egy olyan konfliktusforma, melyben az olyan nem katonai eszközök és módszerek használata kerül előtérbe, mint például a társadalmi destabilizálás (Boda, 2023b). Egy adott konkurens állammal vagy adott esetben államok csoportjával (például EU vagy NATO) szemben sikeresen végrehajtott destabilizációs műveletek, típustól függetlenül könnyen az állami/intézményi apparátus(ok) meggyengülését, társadalmi széthúzást és elégedetlenséget, illetve a politikai vezetésbe vetett bizalom erózióját eredményezhetik. A kérdéskör összetettségét erősíti továbbá a hibrid fenyegetéseknél gyakran megjelenő attribúciós probléma is (lásd például információs hadviselés, Boda, 2022). Ugyanakkor ezen a ponton megjegyzendő, hogy az érintett állam/államok csoportja nem feltétlenül és minden esetben érdekelt a hibrid fenyegetés, illetve az azt előidéző nemzetközi szereplő nyilvános beazonosításában, ugyanis ez akár további eskalációhoz vezethet. Ezen műveletek – már ha detektálhatóak – önmagukban nem szükségszerűen jelentik egy konvencionális háború kezdeményező előkészületeit. A 21. század multipoláris és interdependens nemzetközi környezetében a konkurens fél számára elégséges eredmény lehet az is, hogy a kapacitásaiban meggyengített és figyelmeben lekötött (közbeszéd és politikai diskurzus tematizálása) célállam/csoport immáron nem – vagy csupán korlátozott mértékben – képes határain kívüli érdekeit képviselni, vagy szerepet vállalni kardinális jelentőséggel bíró régiókban.

Ezen célok eléréséhez, illetve az ezeket előidéző társadalmi destabilizációhoz a nemzetközi migráció elősegítése és az útvonalak célzott államok felé terelése (instrumentalizált migráció) immáron több esetben is alkalmas eszköznek bizonyult. A módszer eklatáns példája volt a 2021-es belorusz migrációs krízis, mely során Fehéroroszország retrospektíve vitathatatlanul állami eszközök bevetésével igyekezett a vele határos Lengyelország, Lettország és Litvánia, közvetve pedig az EU menekültügyi és politikai intézményrendszerét illegális/irreguláris migránsok említett határookra való utaztatásával leterhelni (Sari, 2023). Hasonló eset volt detektálható 2023 őszén a finn–orosz határon is, mely során az orosz határvédelmi erők migránsok csoportjait segítették közvetlenül Finnországgal közös határukra, vélhetően szintúgy Moszkva komplex hibrid nyomásgyakorlási stratégiája részeként (Ålander, 2024). Fontos megemlíteni, hogy a módszernek alapfeltétele, hogy a célzott államot vagy csoportot kössék azok az alapvető

emberi jogi és humanitárius nemzetközi menekültekre vonatkozó szerződések, illetve értékközösségek, melyek eredményeképpen a határaikon megjelenő menekültekkel szemben cselekvési kötelezettség terheli őket. Ez a fajta humanitárius és jogi „csapdahelyzet” a nyugati világ valamennyi államára szinte kivétel nélkül jellemző. A hibrid fenyegetésekkel szembeni reziliencia növelése érdekében, geopolitikai helyzetükből, illetve az eddigi tapasztalataikból fakadóan mind a Baltikum mind az északi országok csoportjai előrehaladott és összehangolt megelőző stratégiát követnek. Az EU Bizottsága felismerve, hogy az EU valamennyi tagállama az ilyen jellegű hibrid tevékenységek potenciális célpontja lehet, jelentést fogadott el Finnország volt elnökétől, Sauli Niinistö különleges tanácsadótól *Safer together: A path towards a fully prepared Union* (Együtt biztonságosabb: Út egy teljesen felkészült Unió felé) címmel, mely Európa civil és katonai felkészültségének erősítését sürgeti (URL14).

Összegzés és következtetések

Összességében megállapítható, hogy az EU-ba irányuló nemzetközi migráció a tagállamokat folyamatos és meglehetősen gyorsan változó komplex kihívás elé állítja. A hazánkat is (elsősorban tranzit jelleggel) érintő balkáni útvonalon a koronavírus-járvány, majd a szerb rendvédelmi erők fokozott intézkedéseinek köszönhető visszaesést követően 2024-ben ismét egy stabil statisztikai növekedés volt azonosítható. Mindez a téma górcső alá vételének alátámasztásával indokoltá teszi mind a regionális, mind a nemzetközi folyamatokra gyakorolt hatásmechanizmusainak vizsgálatát. Az Európai Unió tagállamainak többsége a közelmúltban menekültügyi és határvédelmi aktusait tekintve afféle szigorodó, „záródó ajtó” politikát folytat. Ezt támasztja alá a külső határok védelmének erősítése, a harmadik országokkal való együttműködések fejlesztése, a menekültügyi eljárások gyorsítása, illetve a visszatérési politikák általános szigorítása is. A tagállamok ilyen irányú elmozdulását többek között az illegális migráció és az embercsempészet professzionalizálódása is indokoltá teszi, mellyel kapcsolatban a hamis/hamisított dokumentumok minőségének drasztikus emelkedése is kiemelendő. Míg az „elkövetői” oldalról a migráció illegálisból történő irregulárisba való hajlásáról, addig a fogadó állami oldalról a menekültkezelés EU-n kívüli hotspotra történő kiszervezéséről beszélhetünk új tendenciaként. A nemzetközi migráció egyre komplexebbé válása, illetve az illegális migráció szofisztikálódása és látenciába húzódása révén, a közelmúlt-hoz képest napjainkra még inkább alkalmassá vált a hibrid hadviselésre jellemző fedett és nehezen visszakövethető (attribúciós probléma) destabilizációra.

Noha a 2021-es belorusz példa esetében ez a probléma nem állt fenn, az esetek többségében a nemzetközi migrációt instrumentalizáló fél (amennyiben van) kiléte nem állapítható meg egyértelműen. A jelenlegi poliarchikus nemzetközi környezet volatilitását tekintve valószínűsíthető, hogy a migráció instrumentalizációja, mint hibrid hadviselési eszköz, várhatóan több, egymással nyílt konfrontációt nem vállaló, ellentétes érdekeltségű hatalom konfliktusában is megjelenik majd. Annak fényében, hogy a migrációs kibocsátó országok push faktorai, illetve a demográfiai előrejelzések a közel jövőre vonatkozóan a nemzetközi migráció növekvő volumenét feltételezik, a hazánkat is magába foglaló EU ilyen jellegű hibrid fenyegetéssel szembeni kitettsége a jelenleg meglehetősen heterogén képet mutató tagállami és uniós menekültügyi politikák mérlegelését és harmonizációját sürgeti.

Felhasznált irodalom

- Ålander, M. (2024. november 14.). *Death by a thousand paper cuts: Lessons from the Nordic-Baltic region on countering Russian gray zone aggression*. Carnegie Endowment for International Peace. <https://carnegieendowment.org/research/2024/11/russia-gray-zone-aggression-baltic-nordic?lang=en>
- Bell, B., McGuinness, D., & McArthur, T. (2024. december 9.). *Syrian asylum seekers in limbo as countries stop applications*. BBC News. <https://www.bbc.com/news/articles/cnv3qnzz7rjo>
- Boda M. (2022). A hibrid háború etikája: Az igazságos hibrid háború elmélete. In M. Szabó (Szerk.), *A hadtudomány aktuális kérdései I.* (pp. 95–109). Ludovika Egyetemi Kiadó. https://www.academia.edu/76292806/A_hibrid_h%C3%A1bor%C3%BA_etik%C3%A1ja_az_igazs%C3%A1gos_hibrid_h%C3%A1bor%C3%BA_elm%C3%A9lete_Ethics_of_Hybrid_Warfare_the_Just_Hybrid_War_Theory
- Boda M. (2023a). A proxyháború filozófiai és etikai megközelítésben. *Honvédségi Szemle*, 151(6), 27–39. <https://doi.org/10.35926/HSZ.2023.6.3>
- Boda M. (2023b). Hibrid háború: Konfliktusforma a harmonikus béke és a direkt háború között. In I. Göcze & J. Padányi (Szerk.), *Lehelyezett kő* (pp. 21–28). Ludovika Egyetemi Kiadó. https://www.academia.edu/98511790/Hibrid_h%C3%A1bor%C3%BA_konfliktusforma_a_harmonikus_b%C3%A9ke_%C3%A9s_a_direkt_h%C3%A1bor%C3%BA_k%C3%B6z%C3%B6tt_Hybrid_War_A_Form_of_Conflict_between_Harmonic_Peace_and_Direct_War
- Domján A. (2024. október 17.). *Albán táborokkal csökkentené az olasz belügyminiszter a migránsok befogadási költségeit*. Index.hu. <https://index.hu/kulfold/2024/10/17/olasz-belugymnizster-albaniai-taborok/>
- García-Herrero, A. (2024. július 22.). *While Africa's economic relations with China are hyped, its relationship with the EU is more favourable*. Bruegel. <https://www.bruegel.org/newsletter/while-africas-economic-relations-china-are-hyped-its-relationship-eu-more-favourable>

- Gualdi, C. (2024. május 1.). *May travel outlook: What is visa shopping?* Riskline. <https://riskline.com/may-travel-outlook-what-is-visa-shopping/>
- Hess, A. (2024. október 15.). *EU-csúcs: szigorodhat az európai migrációs politika?* Euronews. <https://hu.euronews.com/my-europe/2024/10/15/eu-csucs-szigorodhat-az-europai-migracios-politika>
- Ljubas, Z. (2024. március 12.). *Balkans migrant smuggling network thwarted with Europol's assistance.* OCCRP. <https://www.occrp.org/en/news/balkans-migrant-smuggling-network-thwarted-with-europols-assistance>
- Lowen, M. (2024. augusztus 1.). *Italy prepares to open controversial migrant centres in Albania.* BBC Breaking News. <https://www.bbc.com/news/articles/c2lke090kgko>
- Masterson, V. (2023. január 11.). *Croatia joins Europe's Schengen Area: What is it and how does it work?* World Economic Forum. <https://www.weforum.org/stories/2023/01/croatia-europe-schengen-area/>
- MMC & PRAB. (2024. november). *Mixed migration in the Western Balkans: Shifting policies, smuggling dynamics and risks.* Mixed Migration Centre. https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2024/11/351_Mixed-migration-in-the-Western-Balkans.pdf
- Harisi, M. A. (2024. december 18.). AK-47 for \$25: Lebanon 'flooded' with Syrian firearms abandoned after army collapse. *The National*. <https://www.thenationalnews.com/news/mena/2024/12/18/ak-47-for-25-lebanon-flooded-with-syrian-firearms-abandoned-after-army-collapse/>
- Molnár R. (2024. november 12.). *Ismét az olasz kormánnyal szemben döntött a bíróság az albán–olasz menekültpaktum ügyében.* Telex.hu. <https://telex.hu/belfold/2024/11/12/olaszorszag-albania-menekult>
- Nucita, F. (2024. december 17.). *Decolonizing migration and development: Readmission clauses in development and cooperation agreements.* *Global Migration Research Paper*, 34, 57–61. Geneva: Graduate Institute of International and Development Studies, Global Migration Centre. <https://repository.graduateinstitute.ch/record/319813?v=pdf>
- Salem, M. & Enrahim, N. (2024. december 18.). *The Assad regime has fallen. Why are foreign powers still targeting Syria?* CNN. <https://edition.cnn.com/2024/12/18/middleeast/why-foreign-powers-still-targeting-syria-mime-intl/index.html>
- Sari, A. (2023. április). *Instrumentalized migration and the Belarus crisis: Strategies of legal coercion.* *Hybrid CoE Paper*, 17. Helsinki: European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats. <https://www.hybridcoe.fi/wp-content/uploads/2023/04/20230425-Hybrid-CoE-Paper-17-Instrumentalized-migration-and-Belarus-WEB.pdf>
- Sebestyén G. (2015. augusztus 14.). *A Nyugati pályaudvarnál is megnyitott a tranzitóna.* Mandiner.hu. <https://mandiner.hu/belfold/2015/08/a-nyugati-palyaudvarnal-is-megnyitott-a-tranzitona>
- Siviero, T. (2024. február 5.). *From Turkey to Trieste, migrant smuggling is increasingly sophisticated.* BalkanInsight. <https://balkaninsight.com/2024/02/05/from-turkey-to-trieste-migrant-smuggling-is-increasingly-sophisticated/>

- SL. (2024. október 21.). *Meloni új rendelettel mentené az olasz-albán menekültügyi megállapodást*. Euronews. <https://hu.euronews.com/my-europe/2024/10/21/meloni-uj-rendelet-olasz-or-szag-albania-menekultugyi-megallapodas-birosag-migransok>
- Stroud, L. (2024. szeptember 10.). *Why is Germany strengthening its border controls now?* Euronews. <https://www.euronews.com/my-europe/2024/09/10/why-is-germany-strengthening-its-border-controls-now>
- Széf F. (2024. november 21.). *Kiadta a nemzetközi elfogatóparancsot Benjamin Netanjahu ellen a nemzetközi büntető törvényszék*. Euronews. <https://hu.euronews.com/2024/11/21/benjamin-netanjahu-yoav-gallant-nemzetkozi-elfogatoparancs-hagai-birosag-icc>

A cikkben szereplő online hivatkozások

- URL1: *Eurostat - Immigration*. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00176/default/line?lang=en&category=t_migr.t_migr_cit.t_migr_immi
- URL2: *EU external borders: Irregular crossings down 40%; Western African route at record high*. <https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/eu-external-borders-irregular-crossings-down-40-western-african-route-at-record-high-MGXenj>
- URL3: *Number of total asylum applications in Germany from 2014 to 2024*. <https://www.statista.com/statistics/1107881/asylum-applications-total-germany/>
- URL4: *Serbian police crackdown disrupts smuggling of migrants, but for how long?* <https://risk-bulletins.globalinitiative.net/see-obs-018/05-serbian-police-crackdown-disrupts-smuggling-migrants.html>
- URL5: *Migrant Smuggling 2019 – The profit of smugglers*. https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/emsc_the_profits_of_smugglers_-_infographic.pdf
- URL6: *Illegális migráció alakulása heti bontásban (2023-2024)*. https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/hatarinfo/illegalis-migracio-alakulasa?weekly_migration_created%5Bmin%5D=2023-01-01+00%3A00%3A00&weekly_migration_created%5Bmax%5D=2024-01-01+00%3A00%3A00
- URL7: *Palestine refugees*. <https://www.unrwa.org/palestine-refugees>
- URL8: *Global Immigration Alert - November 2024*. <https://www.ey.com/content/dam/ey-unified-site/ey-com/en-gl/technical/tax-alerts/documents/ey-schengen-area-border-controls-for-november-2024-discussed.pdf>
- URL9: *Libya enhances border security through EUBAM training*. https://www.eeas.europa.eu/eubam-libya/libya-enhances-border-security-through-eubam-training_en?s=327
- URL10: *EU allocates €122 million for humanitarian aid in the Greater Horn of Africa*. https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/news-stories/news/eu-allocates-eu122-million-humanitarian-aid-greater-horn-africa-2024-08-22_en
- URL11: *Germany: Asylum procedure slightly faster*. <https://www.infomigrants.net/en/post/52723/germany-asylum-procedure-slightly-faster>

URL12: *Fraudulent or illegally obtained Balkans documents are permitting ease of travel for criminals worldwide.* <https://riskbulletins.globalinitiative.net/see-obs-014/05-fraudulent-or-illegally-obtained-balkans-documents.html>

URL13: *2024 Asylum Report - Annual Report on the Situation of Asylum in the European Union.* https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2024-06/2024_Asylum_Report_Executive_Summary_HU.pdf

URL14: *Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness.* https://commission.europa.eu/topics/defence/safer-together-path-towards-fully-prepared-union_en?prefLang=hu

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Hajduk D. (2025). Migrációs aktualitások – Új menekültkezelési tendenciák és változások a balkáni útvonalon. *Belügyi Szemle*, 73(3), 527–539. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2025.v73.i3.pp527-539>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Hajduk Dániel, aki a hajduk.daniel.janos@gmail.com e-mail címen érhető el.